

ՐԱՅԵՐԻՍՍ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 11, March 13, 1926

Ճիւղ 8, Նո. 11, Մարտ 13, 1926

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՔԻԼԻՍԷԼԵՐԻՆ ԻԹԹԻՀԱՏՏԸ

Եւթիմէրին տինի թալիմ ու թէրպիյէսի մէսէլէսի քիլիսէլէրին իթթիհատը մէսէլէսին տէ միւթալէասընա պիզի գուլաղուզլա՝ յօր :

Եւթիմիսանէլէրտէ հէմ Լուս. հէմ Աւետ. վալիտէյնին էվլատարը պուլունուլյօր : Պուլունարըն հէր պիլիւնին քէնտի վալիտէյնի իմանընտա փէրվէրտէ օլունմաը մէմուլ տըր : Անլատըղըմըգա կէօրէ Գաթօլիքէր՝ Գաթօլիք վալիտէյնին էվլատը օլան եւթիմէլէրի ալըրըպ քէնտի իտարէլէրի ալթընտա օլան եւթիմիսանէլէրտէ փէրվէրտէ էտիյօրլար : Աւետարանական վալիտէյն էվլատը օլան եւթիմէլէրի տէ Աւետարանականլար քէնտի իտարէլէրի ալթընա ալըպ անլէրի պիլտիքէլէրի եօլտա թալիմ էթսինլէ՞ր մի :

Պիզէ Մէթէպ իտարէսի էվվէլէի պէնտիմիզտէ թարիֆ էթտիյիմիզ կիպի պիլ հալ քէսպ էտէր վէ եւթիմէլէր յարանուանական օլմայան տինի պիլ թալիմ ալըրլարսա մէթէպլէրի ալըրմաղա լուզում գալմազ : Իպատէթլէրինի տէ հէր պիլ սընֆ քէնտի քիլիսէսինտէ էտէպիլիլ :

Լաքին աճէպա եւթիմէլէրին իպատէթլէրի տէ միւլթէրիք օլսա օլմա՞ղ մը : Էրմէնի քիլիսէսի անլէրին աղընա վէ գապիլիյէթինէ վէ միւթաղպէլ հայաթընա մուվաֆըզ պիլ իպատէթ չէքլի թէրթիպ էթսէ վէ շախիրտլէրին ճիւլէսի տէ օ ուսուլտա իպատէթ էթսէլէր

պու օլապիլիլ : Չաթէն մէյտանտա էրմէնի քիլիսէսին իպատէթ ուսուլտա իսլահաթ իմրա էթմէք սէօղիւ վար . պու էվվէլա եւթիմէլէրիմիզ իչիւն իմրա օլունսա վէ աղօթաղիլը սատէլէշտիլիսէ տահա գօլայ վէ տահա զիյատէ ամէլի օլապիլիլ : Պու՝ քիլիսէ մէմուլարընըն վէ Նիլ Իսթ Րիլիֆ իտարէսին տիւլիւնէճէյի մուհիմ պիլ մէսէլէ տիլ :

Լաքին Պիզ պու քէրրէ միլլէթիմիզին շուղայր ի թապիի ահվալ իչինտէ միլլէթէ քիլիսէլէրի պիլլէշտիլմէք մէսէլէսին թահթ ը միւթալէայա ալըպ , օ պապտա նէ էտիլէպիլիլ , եա նէ տէնիլէպիլիլ , պիլ աղ նաղար ը տիգաթըմըզը օ թարաֆա չէվիլմէք իսթէր իզ :

Իլք Փիքրէ կէլէն թարիգ՝ ագտէմէ Մայր եկեղեցիտէն ալըրմըշ օլան Աւետարանական ժողովուրդըն կէրի կէլիպ Քիլիսէ իլէ պիլլէշմէսի տիլ : Պու զահիրէն գօլայ կէօրիւնիլ իսէ տէ հագիգաթ ը հալտա փէք միւլքիլ տիլ : Աւետարանականլարըն ալըրմասընտա քէնտիլէրճէ հագըլը սէպէպլէր օլմուշ օլա կէրէք տիլ : Վէ պու կիւն Աւետարանականլարըն , հաթթա էլան Մայր եկեղեցիին աղասը օլան նիչէ միւթէալլէմ կէնճլէրին , Մայր եկեղեցիին չիմտիքի ուսուլտա վիճտան իւզրէ իպատէթ էտէպիլմէլէրինի միւլքինսիզ գըլան ունսուլար պուլունտուգճա պուլլար թէպտիլ օլմատըգճա պու սուրէթլէ իթթիհատ մէմուլ էթմէք ճաիզ օլմազ :

Տիկէր պիլ թարիգ գըթալլար գէմանընտա պաղը մահալլարտա սընանըլմըշ օլան տըր : 1895 գըթալլընտա Այնթապտա վէ պու սօն մուհաճէրէթ էսնասընտա Պաղչէճիկտէ վէ Պուլ-

Պու կիւնքի չօպանլարը սապըգ Բօտօսթօ վարըզը Վեր: Ս. Պ. Մանուկեան օլուպ, սալիֆ-լէրինին կիւզէլ էօրնէյինէ իմթիսալէն օլ կիւ-ղէլ իշի իլէրի կէօթիւրմէքտէ տիր: Բիլիսէնին պու կիւնքի իսթիյաճը Բիլիսէ պինասընըն իք-մալը իշիւն 25,000 տօլար կիպի պիր մէպլաղ վէ պիր մէքթէպ պինասը տըր:

Պու Փաիտէլի լաքին կիւն իշտէ քիլիսէյէ վէ մէմուրլարընա մուվաֆֆադիյէթ թէմէննի էտէր իզ:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄԵԾՊԱՀՔ ՄԻԻԹԱԼԵԱԼԱՐԸ

Իւշիւննիւ ելլաղ

Տիմ

Տին ատէմին Ալլահ իլէ օլան ալադասընը պէյան էտէն պիր հայաթ օլտըղը հալտա իպ-թիտատէն պէրու պու ալադա եա պիր թաղըմ ալին ու մէրասիմ եա պիր թաղըմ ադաիտ վէ էվամիր իլէ թարիֆ էտիլմիշ իտի: Ատէմէր ատէմ իլէ Ալլահ արասընտա տուրան քեահին-լէր իլէ վէ անլէրին գօյտուղու էմրլէր վէ մէ-րասիմ իլէ Ալլահ եադլաշապիլիլէր վէ ա-նըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւնէ նաիլ օլուրլար ի-տի: Պէշէրիյէթին տինի հայաթը խօշ վէ թա-պիլի պիր հայաթ օլմագտան իսէ գօրգուճ վէ զայր ի թապիլի պիր հալ ու հէյէթ օլմըշ իտի: Վահիլէրին պիւլիւճիւլէրի, փուլփէրէսթլէ-րին փուլթարը վէ քեահինլէրի, Նէհուտիլէրին շէրիաթլարը վէ գուրպանլարը, Նուանլարըն Օլիմփօս իլահլարը վէ անլէրին միւնադէալարը հիլէլէրի վէ զազապլարը, տինի անճագ պիր պար ը կիրանա թահվիլ էթմիշ իտիլէր: Տին տէմէք իթիգատաթ ը պաթըլէ, ճէհալէթ վէ ալ տաթմագ մանասընը ալմըշ իտի: Պէշէրիյէթ տինտէ հուրրիյէթ տէյիլ էսարէթ պուլույօր-լար իտի:

Բրիստոս կէտի: Անըն խըտմէթի տէ ա-տէմլէրի Ալլահ իլէ միւլադաթա տալէթ էթմէք իտի, լաքին նէ՝ գատար Փարզլը պիր մանատա: Ալլահ տէհէթլէ էթրաֆընա զազապ վէ ելլ-տըրըմ սաչան պիր ճիւլփիթըր տէյիլ, Օ ատէմի ալտատան եա ճէզալայան պիր ճէպպար տէյիլ, Օ ատէմի քէնտինին ալադլարը ալթընտա ալ-

չադճասընա շէօթիւրէն պիր զալիմ տէյիլ: Բէ զալիք ատէմ անըն էտնա քէօլէսի տէյիլ, ա-տէմ քէօր քէօրիւնէ անըն էմրլէրինէ թապի օ-լաճագ պիր պուտալա տէյիլ, ատէմ Ալլահըն եիւզիւնիւ կէօրմէյիպ օնու կէօնտէրտիյի մի-յէնճիլէրին էլիլէ անա գուրպանլար վէ հէտի-յէլէր թագտիմ էտէճէք պիր ապիտ տէյիլ տիր:

Բրիստոս ատէմէ տէտի, «Ալլահ սէնի սէ-վէն Փէտէրին տիր, սէն տէ օնու սէվէճէք օլան էվլատ ուլլահ սըն: Ալլահը պէօյլէ պիլ, սէն տէ պէօյլէ օլ: Իշթէ տինի հայաթ պու տըր»:

Պէշէրիյէթ պու նէ աճալիպ պիր խապէր իտի: Տիւնեա օ վադթատէք պէօյլէ պիր խապէր իշիթմիշ տէյիլ իտի, վէ պու կիւնէտէք տահա պուճտան եիւքսէք, պուճտան զիյատէ գանաաթ պախշ պիր խապէր իշիթմիշ տէյիլ տիր: Պու՝ տինին էն եիւքսէք մանասը տըր: Փէտէր վէ օ-ղու՝ գանու կէ շէրիաթլէ կէօրիւշմէզլէր, Միլէնճիյէ միւլաթաճ տէյիլ տիրլէր: Մուհապ-պէթ իլէ վէ տօղրուտան միւլադաթ էտէրլէր: Փէտէր՝ օղու իշիւն տիւշիւնիւր, անըն իշիւն թէտարիք էտէր, անը փէրվէրտէ էտէր, անը թալիմ էտէր, անա պէրէքէթլէր վէրիլ: Էվլատ փէտէրինի սէվէր, անըն վէրտիյի թալիմ ու թէրպիյէյի ալըր, անըն էվլատը օլմադա լալըգ պիր էօմր կէշիլիլ: Փէտէր թա էօմրիւնիւն սօնոնատէք օղլուճըն էն սատըգ տօսթու տըր: Բրիստոսըն նագարընտա տին պու տըր, վէ ա-տէմլէրէ պու հայաթը կէօսթէրիպ, պու հայա-յաթը թալիմ էյլէտի: Ալլահը ատէմէ պու գա-տար եիւքսէլտէն, Ալլահըն գալպինի վէ Փիք-րինի ատէմէ պու գատար աչան վէ ատէմի պու գատար վիւսաթա վէ հուրրիյէթէ չըգարան պաշապ պիր տինի թէսալվուր օլմամըշ տըր վէ օլմամագ: Հալա պու կիւն տիւնեանըն միւլաթաճ օլտըղը շէյ պու հագիգաթը անլալըպ պուճա կէօրէ տինի հայաթը եաչամագ տըր: Տինտէն նէֆրէթ էտէնլէրին, տինէ գարշը իսեան էտէն-լէրին, տէրտի պուրտա տըր: Յիսուսըն եաչա-տըղը, Յիսուսըն թէլգին էթտիյի տինի անլա-յանլարըն օնա ճէգպ օլուճմամալարը իմքեան-ըղ տըր:

Իմտի իպթիտատէն պէրու պէշէրիյէթ՝ տին միւլաթադը կիպի եաչալըպ, տինի հայաթ իշիւն հագիգի անաթարը արար իքէն, Յի-սուս անա պու անաթարը թէսլիմ էյլէմիշ վէ

պուլ մուամմալը հալլ էյլէմիշ իսէ, սահիհ տէ-
յի^օւ մի տիր քի, պուլ կիւն անըն թաճը իւզէրին-
տէ փարլայան իւշիւնճիւ ելլալը անըն պիզէ
վէրտիյի Տին տիր, պուլ ճէլիւ տին թէսավվու-
րը տըր, պուլ տին հայաթը տըր:

ՄԻԼԻՕՆԵՐ ՄԻՍԻՕՆԵՐ

Սըր Հէնրի Լըն նամ պիր Ինկիլիզ միլիօնէր
պուլ եազընտա Նիւ Եօրգը զիյարէթի էսնասըն-
տան իլան էթմիշ տիր քի քէնտինին պիր գաչ
միլիօնտան իպարէթ սէրվէթինին եարըսընը
քիլիսէլէրին իթթիհատընա, պէյն էլ միլէլ սուլ
հըն թէէմինինէ վէ սաիր միսիօնէր մագսէտլէրէ
վազֆ էթմիշ օլուպ տիկէր նըսֆընը տա քէն-
տի ալիսինին թէայլիւշիւնէ թախսիա էթմիշ
տիր: Անլէրին վէֆաթը իւզէրինէ մէզքիւր
մէպլաղ տախի էվվէլքի մագսէտէ վազֆ էտի-
լէճէք տիր: Պուլ պիւթիւն սէրվէթինտէն քէնտի-
սինին մէսարիֆի իշիւն անճագ սէնէտէ \$2500
ալաճագ, պիր տէ քէնտինին պուլ խայրխա
մագսէտինին իճրասընա մուգայէտ օլմագ իւզ
րէ տիւնեանըն ֆարգլը թարաֆլարընը կէզմէք
իշիւն լազըմ կէլէն եօլ մէսարիֆինի չըգարա-
ճագ տըր:

Մէթօտիսթ ֆըրգասընա ախտ օլան պուլ
զաթ կէնճիլիյինտէ թըպպիյէ վէ իմ ի իւհի-
յաթ մէքթէպլէրինտէ թահսիլ էտիպ Հինտիս-
թանա պիր թապիպ միսիօնէր մագսէտընտա կիթ
միշ վէ պիր գաչ սէնէ օրատա իշէտիքտէն սօն-
րա սըհհէթինին պօզուլմասը իւզէրինէ 1888տէ
Հինտիսթանը թէրք էտիպ մէմլէքէթինէ կէ-
լիր: Օրատա պաչգա պիր իշէ մէշղուլ օլուպ
պուլ միլիօնլարը գազանըր վէ չիմտի տէ պուլ
մէպլաղը մէզքիւր եօլլարտա գուլլանմաղա
պաշլար: Միւմաիլէյհ չիմտի 66 եաշընտա տըր:
Պուլ միւնասէպէթլէ սէրվէթ հագընտա քէնտի
էֆեհարընը չու եօլտա իյգահ էթմիշ տիր:—
«Տախմա չու էֆեհարտա պուլուլմուլըմ քի
պէօյիւք իշ պաշընտա օլան պիր քիմսէ քէնտի
գազանճընտան քէնտինին խըտմէթինէ պէտէլ
մագուլ միգտար պիր իւճրէթ ալտըգտան սօն-
րա սէրվէթինին պազիսի իշիւն քէնտիսինի պիր
քէտիլտա մագսէտընտա կէօզէտէրէք էօյլէ
մուամէլէ էթմէլի տիր:» Միւմաիլէյհ գազան-
ճըմըզըն անճագ օնտա պիրինի Ալլահա թախ-
սիսի էտիպ պազիսինէ պիզիմ սահիպ օլմագլը-

ղըմըզա տա ըագի տէյիլ տիր: Վէ իշթէ քէն-
տիսի պուլ մէպտէյէ կէօրէ իշէմէքտէ պուլուլն-
մուլ տըր: Միլլէթտաշլարըմը պուլ մէմլէքէ-
թին ֆուրսաթլարընտան իսթիֆատէ էտէրէք
սէրվէթ գազանտըգճա, սէրվէթին իսթիմալը-
նա տաիր տօղրու ֆիքըր թէշքիլ էթմէք վէ օ
ֆիքրէ կէօրէ իշէմէք կէրէք տիրէր:

ԱԼԼԱՀԱ ՊՐԱԳ

Վազթըյլա իքի առէմ եօլճուլուգ էտէր ի-
քէն եօլտա պիր գաչա կէօլկէսինտէ ուլուր-
լար: Պիրաղտան պաչգա պիր եօլճու կէշէր ի-
քէն պուլլարը ուլուլմագտա կէօրիւր վէ պիրի-
նին պէլինտէքի պըշաղը չըգարըպ օլ պիրինի
պօղաղլար վէ գանլը պըշաղը ուլուլյանըն էլի
իշինէ գօյուպ կիտէր: Պիրաղտան քէրպան կէ-
լիպ պուլ հալի կէօրիւնճէ հիւքիւմէթէ խապէր
վէրիլէր: Հիւքիւմէթ պուլ պըշաղ էլինտէ օլան
ատէմի մուհաքէմէ էտէրէք, իտամա հիւքմ է-
տէրլէր, լաքին առէմ մուհաքէմէ էսնասընտա
տախմա սիւքիւթ տուրուր:

Օ վազթլարտա տար աղաճը փէք եիւքսէք
գօնուլուր վէ նէրտիպան իլէ չըգըլըր իմիշ:
Չապալլը առէմ նէրտիւպանըն եօգարըսընա եէ-
թիշիպ իփէ թագըլաճաղը գէման եիւքսէք սէս
իլէ, «էյ Ալլահըմ, էօլէնի պիլէն, էօլտիւրէնի
պիլէն Ալլահըմ, իշթէ հուգուրուլնա կէլիյօ-
րըմ: Սէն նիշիւն սիւքիւթ էտիյօրսըն» տէյու
պաղըրտըղընտա, գալապալըգ աղասընտա տու-
րան գաթիլ շաշըրըպ, «Անը պէն էօլտիւրտիւմ»
տէյու պաղըրըր: Առէմ խէլաս օլուր վէ օլ պի-
րինի ասարլար:

Տէօվլէթլէրտէն իւմիտի ֆէսիմիգ դայրը,
Անլէրէ եալվարմագլա կէչմէգ պու աղրը,
Իսթէրսէնիգ տօսթլար արթըգ վագ կէչիլիմ
Ալլահա քէրֆ էտիլիմ օլմայըն էլիմ:

Պըրագըն Ալլահա, գօյ կիւսիւմլէր սիգէ,
Տէօնէլիմ ֆէմտիսիմէ եթիշիք պիգէ,
Չօգ կէօգ կիւհէր տէօֆտիւմիւգ, եագը՛գ աղր
սիգէ,

Ալլահտան մատա հիշ եարտըմ եօգ տուր պիգէ:

Ալլահսըգ պու տիւնեատա հիշ պիր շէյ օլմագ,
Պու գատար ահ ու գարլար հիշ եէրտէ գալմագ.
Ալլահտան գօրգմայանլար մէրհամէթ պիլմէգ,
Մէրհամէթսիգ գուլլարա Ալլահտա գօյմագ:

Չալարսանը, Ալլահըն գալպինի չալըն.
Խման էտինիզ օնա շնոքիքն ալըն,
Տեօվլէթլէրին գալպինի պըրագըն, կէլին,
Տիլէյին Ալլահտան տա թէզ խէլաս օլուն:

Տիւնեայա ալէմ սըզմըշ, էրմէնի սըզմագ,
Գուշլար պիլէ տիւնեատա եուվաքը օլմագ,
Ջանն էթմէյին գալըմլար, սիգէ տէ գալմագ.
Մադրուրլանմայըն սիգտէն պէօյիւֆ Ալլահ
վար:

ՍԱՐԳԻՍ ՍԵՐՏԱՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԻՔԻ ՈՒՃ

Ինսանըն Փարգը հալ ու քէյֆիյէթլէր ալ-
թընտա կէօսթէրտիյի սիյրէթ վէ խասսիյէթլէ-
րի կէօրիւպ սէյր էյլէտիքէն անըն հագգընտա
նէ տիւշիւնէճէյիմիզի շաշըրլազ գալըյօրըզ:
Պագէն ալիճէնապըղըն վէ Ֆէտաքեարըղըն օ
տէրէճէլէրինի իպրազ էտիյօր քի ինսան իւհհի
պիր վարըզ տըր, Ալլահըն խասսիյէթլէրի
քէնտինտէ շամիլ տիր տէյու նիտա էտէրիզ:
Պագէն տէ Ֆէսատ վէ տէնաէթին էօյլէ պիր
տէրէճէլէրինէ էնէր քի ինսան ճէհէնէմին շէյ-
թանընտան թէօրէմիշ պիր վարըզ տըր տէմէ-
յէ մէճպուր օլըյօրըզ: Ինսանը քէնտի եիւքսէք
վէ նէճիպ գապիլիյէթլէրինի իզհար էյլէտիյի
սըրատա կէօրտիւքէն հայրան օլըրըզ, իֆթի-
խար էտէրիզ, պիր տէ հալվանաթտան էնկին
ամէլլէրի իրթիքեապ էտէր իքէն սէյր էյլէր
հիճապ իլէ տօլար ըզ:

Կէչէն հաֆթալարտա Աթլանթիք օգիանօ-
սընըն գուտուրղան տալղալարը իւզէրինտէ՝ ճէ-
րիան էտէն մէնզարէ, ինսանըն նէ գատար եիւք
սէք պիր վարըզ օլտուղուհու խապաթ էյլէտի:
Տաղ կիպի տալղալարըն էլինտէ ամանսըզ գալ-
մըշ Անթինօ նամ Ինկիլիզ վափօրը թաիֆէլէ-
րինին իմտատ իշարէթլէրինի ալըպ 100 միլ էօ-
թէտէն գօշան վէ 4 կիւն 4 կիճէ էն տէհէթլի
Փուրթուհա վէ գուտուրմուշ տալղալար իլէ
օզրաշարագ, անլէրի գուրթարան վէ քէնտի
արգատաշարընտան իքի թանէ կէնճլէրի տէ
տալղալարըն փէնչէսինէ գուրպան վէրէն Րուզ-
վէթ վափօրը մէմուր վէ թաիֆէլէրինէ պա-

զընըզ: Անլէր գահրիմանըզ վէ Ֆէտաքեարըզ
իւնվանընա պիհագգըն լալըզ օլտուղալարընը
խապաթ էյլէտիլէր: Անլէրին կէօքսլէրի հիւքմ-
տարլար թարաֆընտան վէրիլէն ալթուն մէ-
տալիալար իլէ թէգէին օլունտուլար: Պիւթիւն
Ինկիլթէրա, փատիշահընտան պաշլալըպ Ամի-
րալլարը, ապէրի մէմուրլարը վէ էհալիսի ան-
լէրի ալգըշլատըլար: Անլէրին թապի օլտուղու
Ամէրիգա պալրաղընը սէլամլատըլար: Անլէր
թարիլին եա պալիթըն գուճագլարընա աթտը-
ղը մուվաֆֆագիյէթ իլէ գահրիմանըղը գա-
զանըպ նշանլար թագընմատըլար, զազի իւն-
վանլարընը եափըշտըրմատըլար: Ճանլարընը
պիզգաթ թէհիքէյէ գօյուպ պագուլարը վէ հա-
յաթ նէֆէսլէրի իլէ հէմճինսլէրինի գուրթար-
տըլար վէ հայաթլարընը իւթէ վէրմէյէ չէ-
քիմէտիլէր:

Աճալըպ տէյիլ տիր քի Ամէրիգա օնլարը 21
փարէ թօփ իլէ իսթիգալալ էյլէտի: Նիւ Եօրք,
Նիւ ձէրզի էյալէթլէրի անլէրի շահանի պիր
գապուլ իլէ գապուլ էյլէտիլէր: Անլէրի հիւքմ-
տարլարա եագըշըր զիյնէթլէր իլէ թալթիֆ էյ-
լէտիլէր վէ կէօքսլէրինի իֆթիխար նշանլարը
իլէ թէգէին էյլէտիլէր: Ինկիլթէրա, Ֆրանսա
վէ Ամէրիգա հիւքիւմէթլէրի վէ էհալիսի անլէ-
րէ շէրէֆ վէրմէք իչիւն պիր պիրլէրի իլէ ը-
գապէթ էյլէտիլէր: Էօմըլէրինի կէմիտէ կէչիւ-
միշ գահրիմանլարը նութըլար, թէպըրլէր,
զիյաֆէթլէր իչինտէ պօղտուլար: Անլէրի կէ-
թիլէրն Րուզվէթ վափօրընը իսթիգալալէ կի-
տէն ճիւմլէ վափօրլարըն պալրագլարը իւզէրի-
նէ (well done!) աֆէրին, քէլիմէլէրի եագըլմըշ
իտի:

Մէնզարէյի տէյիշտիրինիզ. — Պիր գաչ սէ-
նէ էվվէլ իզմիր գըյըլարընտա աթէշտէն վէ գը-
լընտան գաշան վէ տէնիզին տալղալարը իչին-
տէն եիւզէրէք, եախօտ գալըլար իչինտէ իւթ
իւթէ եըղըլմըշ օլարագ վափօրլարընա եագ-
լաշան պիշարէ գատըն վէ մասուլարը պիլէ
գապուլ էթմէյէն կէմիճիլէրէ պագընըզ. օն-
լար տա պու ինսանլարըն ճինսինտէն մի՞ տիր-
լէր: Արգատա աթէշ մէսքէն վէ եուրտարընը
եալալըպ եութմագտա, էօնտէ ամանսըզ տէ-
նիզ, պաշլարը իւզէրինտէ գուտուրմուշ էլլէր-
տէ պըշագ վէ գուրշուն, սօն նէֆէսլէրի իլէ
վափօրըն գըյըսընը թութմուշ, եա պիր իփէ
սարըլմըշ օլան էլլէրի վուրուպ տիւշիւրէն մախ
լուգաթ եինէ ինսան իսմինի թաշըյօր: Պու նէ՞

Փարզ, պու նէ՞ նիսպէթսիզլիք:

Ախէր պիր մէնզարէյէ տահա պազընըզ, պիր դաչ տազիզէ սօնրա մէշհուր Թիթանիք վափօրը իլէ պերապէր ճէհէնէմ կիպի աղզընը աչմըջ օլան տէրեանըն իչինտէ մահվ օլաճաղընը պիրիբ իքէն պիր թէք զաիֆ դըզ չօճուղուհու զուճաղընա ալըպ տաղալար իլէ փէնչէլէնէք սէլամէթ գայըղընա եէթիշտիրէն գափ թան Սմիթլէրէ նազար էտինիզ, պիր տէ պիր կիւնահ մասուլարը թօրպալարա տօլտուրուպ տէնիզէ աթան, սապի սիւպեանը Ֆրաթ նէհ-րինէ տէօքէն, Ֆէրեատլարը կէօքլէրէ չըգան էհալիյի իհաթա էսիպ աթէշլէրէ եազասլարը սէյր էտինիզ: Օնլար վէ պուլար այնի ինսան ըր գընա աիտ իմիշլէր:

Պիր չօճուղուհու գուրթուլմասը եախօտ հա-յաթընըն պիր դաչ սաաթ թէմտիտ օլունմասը իչիւն կիճէ կիւնտիւզ քէնտիլէրինի հէլաք է-տէն, դանլարընը չըգարթտըրըպ տա օլ պիրի-նէ իլհազ էտէն գահրիմանլարա նազար էտի-նիզ. պիր տէ իգթիսատի եախօտ սիյասի պիր մէնֆաաթ իչիւն եիւզ պինլէրի գաթլ էթտիրէն, մահվ վէ փէրուշան էտէն շախսլարը տէրիաթր էտինիզ: Օլ պիրինէ Ալլահըն սուրէթինտէ եա-րատըլմըջ տէյէն տիլէր պուլարա տէմէյէ նա-սըլ թութաուլար:

Ինսանըն պու իքի ուճ խասսիյէթինի տէ-յիլ եալընըզ Փարզը միլլէթ վէ շախսլարտա իլլա Փարզը վազթլարտա այնի շախսլարտա կէօրիւյօրըզ: Էօմրիւնտէ պիր գարընճայը ին-ճիթմէմիշ ինսան, գաֆասընա մէնֆաաթ եա սի-յասէթ մուրտարըղը կիրտիքտէ եիւզպինլէրին հէլաքընը հիչէ սայըյօր: Էօմրիւնտէ պիր թէք եալանը իրթիքեապ էթմէմիշ այնի զաթ Փի-լան պիր քիւրսիյէ օթուրտուգտա էն գապիհ եա լանը, էն մուրտար ըիյայը իրթիքեապ էտիյօր:

Սօն սէնէլէրտէ ինսան թարիխինին էն սիյահ վէ քիրլի սահիֆէլէրինի թէրթիպ էտէնլէր էն մէտէնի վէ եիւքսէք սընըֆտան տէնիլէն ինսան լար օլտուլար: Շարզըն գըթալ վէ վահշէթլէ-րինին մուճիտլէրի տօզթօրլար, մուհարրի-լէր, էֆէնտիլէր վէ պէյլէր իտիլէր: Էվրօփայը պու գատար գալիմ վէ էնկին Փիլիլէր իչինէ սիւրիւքլէյիպ ինսանի նէճապէթ վէ միլլի շէ-րէֆի վէ վատլարը այազ ալթընա ալանլար կէօ-յա պէշէրիյէթին եիւքսէք թապագասընը թէշ-քիլ էտէնլէր իտիլէր: Մազթուլը գաթիլ վէ

մաղլուճը գալիմ տէյու նէշր էտէն էվրօփայը Ամէրիգալը մէշհուր տէնիլէն գաթլար օլտու-լար: Էյօյլէլէր տիւնեանըն էն ճէպպար վէ միւս-թէպիտ տէօվլէթինի էն տէմօգրաթիք տէմէ-տէն չէքիւմէտիլէր, չիւնքի կէօղլէրի պիր իմ-թիյազ մէնֆաաթը իլէ գարարմըջ իտի: Գրիս-թիանլըզ նէշրի փէրտէսի ալթընտա պիլէ սա-տէտիլ էհալինին վէրտիյի փարալարը օնլարըն մազսէտինէ խըյանէթ էտիպ քէնտի սիյասէթ-լէրինէ սարֆ էթմէքտէն իհթիրազ էյլէմէտի-լէր:

Իքի ուճտա տըր պէշէրիյէթ, եիւքսէլիլ ի-սէ սէմալթա գատար չըգըյօր, էնէր իսէ թա ճէհէնէմէ գատար էնիյօր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԵԼԼՏԸԶԼԱՐՏԱ ԷՎՕԼՒԻՍԻՕՆ

Սօն վազթլարտա «էվօլիւսիօն» լուղէթի հէր քէսին Փիքրինտէ վէ տուլղուլարընտա պէլ լիճէ պիր եէր թութմուշ տըր: Պուլուն պաշլը-ճա սէպէպի պու թապիլին չօղլար թարաֆըն-տան՝ ինսանը մայմուհա ըապթ էթմէք իչիւն գուլլանըլան պիր վասըթա կիպի կէօղէտիլմէսի օլմուշ տըր: Պու մատտէնին պահսը պիզէ տիւշմէզ: Անճագ չուհու տէմէք ճաիզ տիր քի պու «էվօլիւսիօն» մէսէլէսինտէ՝ Աբրահամ Ադա կիպի սահիպ ի շէրէֆ՝ ամմա գէմանըն իլ-մինին իւսթ թապագալարընա եէթիշմէմիշ նիլէ գէվաթըն Փիքրիլէրինին ալթ իւսթ օլմասը չօգ-ճա՝ վազըա ը հալըն իգթիղասընտան օլմայըպ, անճագ արատաքի պազը եարը ալիմ միյէնճիլէ-րին նազըս, վազթսըզ, վէ սայըղսըզ իֆատէլէ-րինտէն մէյտանա կէլմիշ տիր: Նիլէ նօգթա-լարտա՝ ասըլ մալ սահիպի սայըլան էսհապ ը իլմ ըազի օլույօր իքէն միյէնճիլէր ըազը օլմա-յօր:

Ամմա՝ «եըլտըղլարտա էվօլիւսիօն» հազ-գընտա պահս էտէճէք օլուր իսէք մէսէլէ քիւլ-լիլէն Փարզը օլուր: Անըն նէ պիր ուճուլտա ինսան, նէ տէ օլ պիր ուճուլտա մայմուհ վար տըր: Շէյօյլէքի, կէրէք եազան, կէրէք օգու-յան իչիւն շախսի ունսուր գաղզմըջ օլուր վէ մէյտանտա՝ մատտէնին հազիգի տէյէրինտէն, անտէ իզհար օլան թապիաթըն աճաիպաթըն-տան վէ ճիւմլէնին վէ հէր շէյին իյալիգի օլան

Այլահըն ազամէթինտէն պաշգա պիր շէյ գալմազ:

Էվօլիսիօն՝ ինսանի ֆիքըր իչին զայէթ թապիի, մագուլ վէ գաշըմազ պիր թասավվուր տըր: Կէշմիշ երկիրմի պէշ էլլի սէնէլէրի պիր կէօղլիմիլգիւն էօնիւնտէն կէշիրէճէք օլսագ կէօրէճէյիլ քի անտէ էօմրիմիլգիւն նիշէ նօգթալարընտա թապիի վէ տէվամի պիր թէպէտտիւլ վուգուլ պուլմուշ տըր: Էլպիսէտէ, եէմէքտէ, սաշըմըգտա, սագալ վէ պըլըգլարտա հէփ էվօլիսիօն վագը օլմուշ տըր: Թարիխին տահա ուզուն տէհըրէրինի կէօղ էօնիւնտէն կէշիրէճէք օլուր իսէք օրատա տա նիգամի վէ պէրգարար թէպէտտիւլաթ, եանի էվօլիսիօն կէօրիւրիւլ: Իլմ իւլ արզ կէօսթէրի քի տիւնեամըզըն սաթհընը թէշքիլ էտէն տաղլար վէ տէրէլէր, գարալար վէ տէրեալար տաիմա պէօյլէ օլմամըշար, իլլա թէպէտտիւլ էտէ էտէ շիմտիքի հալլարընա եէթիշմիշէր, վէ պունտան սօնրա տաիի ֆարգըլը շէքիլէր եէթիշէճէք լէր: Իսթէսէք իսթէմէսէք հէր շէյ թէպէտտիւլ էտիյօր: Պագըսը գըսսա պիր գէման զարֆընտա օլույօր վէ էյամը է էօմրիմիլգտէ անը կէօրէպիլիյօրուլ: Պագըսը եիւլէրճէ եա պիւլէրճէ սէնէլէր զարֆընտա ֆարգ էտիլէճէք գատար աղըր աղըր վուգուլ պուլույօր: Պագըլարը իսէ միլիօնլար վէ պիւն միլիօնլարճա սէնէլէր զարֆընտա ֆարգ իտիլէճէք գատար աղըր աղըր թէպէտտիւլ էտիյօրլար: Իշթէ եըլտըզլարտա քի էվօլիսիօն պուլ սօնրաքի նէվտէն տիր վէ ճիւմլէ էվօլիսիօնլարըն էն ուզուն վագթ ալան նէվի տիր, վէ մանասը շու տըր քի սէմավաթտա կէօրտիւլիմիլգ հէր պիր եըլտըզ տէվամի սուրէթտէ պիր թէղայիլարաթա թապի օլուլ, եիւլ վէ պիւլէրճէ միլիօն սէնէլէր զարֆընտա թէպէտտիւլ էտէ էտէ ֆարգըլը հալլարտան կէշմիշ տիր վէ շիմտի պուլուլտուղու հալ իշպուլ էվօլիսիօն մէսլէքիւնտէ պիր մէնգիլտէն իպարէթ օլուլ միւսթագպէլտէ տէ ֆարգըլը հալլարա կէշէճէք: Շէօյլէճէ՝ պիր եըլտըզ պիտայէթինտէ նէ՞ վէ նա՞սըլ իտի, սօնրա նէ՞ հալլարտան կէշմիշ տիր վէ էնճամ նէրէ՞տէ ՚ի նէ հալտա գարար գըլաճագ տըր սիւալը եըլտըզլար էվօլիսիօնը մատտէսիւնին պաշ նօգթալարընը թէշքիլ էտէր:

Ձէմանըմըգտա ճարի օլան թասավվուրա կէօրէ, պիր եըլտըզըն պիտայէթի նիսպէթէն

սօվուգ, ֆէվգ էլ ատէ եուֆգա, վէ զայէթ պէօյիւք զագի պիր քիւթլէտէն իպարէթ տիր: Պու հալտա պուլուլտան պիր եըլտըզըն ըշըղը օլմատըղընտան պիղէ կէօրիւնմէղ իսէտէ, եըլտըզլար ալէմիւնտէ՝ պէօյլէսի եուֆգա, աղիմ զագի քիւթլէլէրին պուլուլտուղուլտա տաիլ իշարէթլէր վար տըր: Իշպուլ քիւթլէ, քէնտի գուվվէ ի ճագիպէսի թէսիլի ալթընտա եավաշ եավաշ սըգլաշըր, գուլթրէն պիր աղ քիւշիւլիւր, վէ ալիի վագթտա տա սըգլաշմագ վէ պաշգա աղըմըզըն էրմէտիլի տաիլիլ թէպէտտիւլաթ նէթիճէսի օլարագ հէրարէթի արթար, թա քի էնճամ ըշըզ վէրմէյէ պաշլալը պըրմըզըր րէնկ տէ պիր եըլտըզ հալընտա կէօրիւլէպիլիլ: Գալիֆօրնիանըն Մաուլթ Ուիլսըն բասաթիւնէսիւնտէ՝ տիւնեանըն էն պէօյիւք տուրպիւնիլլէ սօն 4-5 սէնէլէր զարֆընտա՝ էյամընըն նիսպէթէն իլքիւնտէ տուրան գըրմըզը եըլտըզլարտան պաղըլարընըն հագիքի գուլթրուլու էօլլմէք միւմըն օլմուշ տըր: Պու նէվ եըլտըզլարըն գուլթրէն պիղիմ կիւնէշտէն եիւլլէրճէ գաթ պէօյիւք օլտուղուլ թէգարրիւր էթմիշ տիր: Եագ կէճէլէրինտէ՝ հէր քէսէ մալիւմ օլան Ագրէպ պուլընտաքի էն տըգագաթա շայան Անթարէս իսմիւնտէ գըրմըզը եըլտըզըն գուլթրուլ կիւնէշիւնքիւնի 450 միլիոնէ միւսալի տիր: Գըշ կէճէլէրինտէ կէօրիւնէն Հայկ պուլընտուլ սօլ օմուղուլու կէօսթէրէն Պէթէլիս իսմիւնտէքի փարլագ, գըրմըզը եըլտըզըն գուլթրուլ կիւնէշիւնքիւնի թամմ իքի եիւլ էլլի միւլի տիր: Պու չաղտա օլան եըլտըզլարըն սըգլըզը տաիլ տըգագաթա շայան օլուլ սուլուլ սըգլըզընըն օնպիւնտէ պիրի տէրէճէսիւնտէ եուֆգա պիր հալ կէօսթէրիյօրլար քի հավատան 15-20 գաթ խաֆիֆ տէմէք տիր:

Պու նէվ եըլտըզլարա «տէվ» իսմի վէրիլմիշ տիր վէ պէօյլէսի տէվ եըլտըզլարըն մէվճուտիյէթի նագարի պաղը սալըլարտան զանն էտիլմիշ իտի իսէ տէ, գուլթրլարընըն պիթ թէճրիպէ էօլլիւլմէսի մէսլէլէյի շիւպհէ տաիլէսիւնտէն չըգարմըշ տըր: Իշպուլ գըրմըզը վէ զայէթ իրի եըլտըզլար սըգլաշմագտա տէվամ էտիպ կիթտիքճէ գուլթրէն քիւշիւլմէքտէ վէ տէրէճէ ի հէրարէթտէ եիւլսէլմէքտէ պուլուլտուլյօրլար: Էնճամ, տէրէճէ ի հէրարէթլէրի միւմքիւն օլան էն եիւլսէք նօգթայա եէթիշիյօր, շէօյլէ քի գիյատէ սըգլաշմագ վէ տաիլիլ թէպէտտիւլաթ գիյատէ տէրէճէ ի հէրարէթ վէրէ-

մէջ օլույօր: Պու տէրէճէյէ եէթիշմիշ օլան պիր երլտըզըն ըէնկի եէշիլ մալիյէ եազըն օլույօր վէ նուր վէ հէրարէթ սաշմազ խոսուածնտա էն գէնկին վէ էն միւսրիֆ երլտըզար պունլար տըր: Թապիի պու իքի մէնզիլէր արասընտա հէր տէրէճէյի կէօսթէրէն երլտըզար մէվճուտ տըր: Պու սօնրաքի մէնզիլ երլտըզըն էօմրիւնիւն սէմթ իւր ըասը օլուպ օրատան էօթէսի ինսան էօմրիւնիւն 45-50տէն էօթէսինէ մուգապիլ տիր: Շէօյլէ քի, էն եիւքսէք տէրէճէ ի հէրարէթինէ եէթիշմիշ օլան պու երլտըզ, հէրարէթինի եալաշ եալաշ դայալ էտէրէք կիթտիքճէ սօվուճադտա օլուպ ըէնկի մալի վէ եէշիլտէն սարըյա, գօյու սարըյա, գըրմըզըյա վէ էնճամ տա ըըզսըզ պիր հալա կէշէր: Իշպու սօվուճադ էսնասընտա երլտըզըն քէսաֆէթի տէ արթըպ կիթտիքճէ զիյատէ սըզլաշմադտա վէ էն նիհայէ դայէթ քէսիֆ վէ գուլթէն քիւշիւք պիր հալա եէթիշիւք:

Պէօյլէճէ պիր երլտըզըն էվօլիւսիւօնու պիր չըզըլտան վէ պիր տէ էնիշտէն իպարէթ տիր: Չըզըլ էօլու իւզէրինտէ պուլուճան երլտըզարըն գուլթու պէօյիւք վէ հէրարէթլէրի արթմազ էօլունտա տըր վէ պունլար «տէվ» թէսմիյէ էտիլիր: Էնիշ էօլու իւզէրինտէ պուլունան երլտըզար գուլթէն կիթտիքճէ քիւշիւք լիւրլէր վէ աշնի վազթտա հէրարէթլէրի տէ էքսիլմէքտէ պուլունուր: Պու էօլ իւզէրինտէ օլանլարատա «ճիւճէ» իսմի վէրիլմիշ տիր: Իմտի, ըէնկճէ դայէթ գըրմըզը օլան պիր երլտըզ եա «տէվ» տիր եա «ճիւճէ» տիր, վէ պունու պաշըճա գուլթունուճն ճէսամէթի վէ գըսմէն տէ անըն զիյասընըն պազը խասսիյէթլէրի թային էտէր:

Պիր երլտըզըն տէրէճէ ի հէրարէթի տէյէրէք անըն սաթհընըն տէրէճէ ի հէրարէթինի անլամալըյըզ: Երլտըզըն տախիլինին եախօտ մէրքէզինին տէրէճէ ի հէրարէթի սաթհընընքինտէն եիւզլէրճէ վէ պինլէրճէ գաթ Փազլա օլտուղունա նազարի գալի իսպաթլար վար տըր: Սաթհընըն տէրէճէ ի հէրարէթինի էօլմէք միւլքին տիր վէ կէօրիւլիւյօր քի, էն եիւքսէք տէրէճէ ի հէրարէթ 20-25 պին սանթիկրատ տէրէճէ տիր: Էն էնկին, եանի դայէթ գըրմըզը օլան երլտըզարընքի 3-4 պին սանթիկրատ տըր: Պիզիմ կիւնէշին սաթհընըն հէրարէթի 5-6 պին սանթիկրատ տըր, վէ ըէնկինին սարը օլմասը վէ քէսաֆէթինին սույուն պիր պուլուզ

միսլինէ եազըն օլմասը վէ գուլթունունտա քիւշիւք օլմասը խոսուածնտա անըն քէնտի հայաթընըն էօյլէն նօթթասընը չօգտան կէշմիշ օլուպ իքի նամազ օրթասը ըատտէսինէ եէթիշմիշ օլտուղունու կէօսթէրիյօրլար: Հայկ պուր ճունուն ճէնուպ ը շարգընտա փարլայան վէ պիւթիւն սէմատա էն փարլազ օլան Սիրիյըս երլտըզը քէնտի սէմթ իւր ըասըն պիր ազ կէշմիշ տիր: Կէրէք Սիրիյըս կէրէք կիւնէշ «ճիւճէ» երլտըզար սիւքինտէ սայլըլըլար:

Աճէպա, սօվույա սօվույա էնճամ դարարըպ վէ էյամընըն նիհայէթինէ եէթիշմիշ սայլըլան պիր երլտըզըն սօնու նէ՞ օլուր: Եախօտ, երլտըզ հայաթընըն պիտայէթինտէ պուլտուղումուզ վէ քիւրրէ ի հալատան 15-20 գաթ խաֆիֆ պիր քէսաֆէթի օլան վէ փարլայաճազ գատար հէրարէթի պիլէ օլմայան շօլ ճէսիմ դադի քիւթլէ նէրէտէն կէտի կիպի սիւալլարա ճէվապ վէրմէք շիմտիքի հալ ինսանի Փիքրին գուլթէթինտէն խարիճ տիր:

Կ. Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

Նիւ Լըմտըն, Գըն.

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՓՐՕՖ. ԼԷՓՍԻՅՈՒՍ

Թալի էրմէնի միլլէթինէ պիր տարպէ տահա էնտիրտի, սէվկիւլիւ համիլէրինտէն պիրինի տահա էճէլ ալըպ կէօթիւրտիւ: Ճէյմս Պըրայս վէ Իսվիչէրալը Լիօփօլտ Փալրտան սօնրա Փրօֆ. Լէփսիյուս տախի վէֆաթ էյլէտի: Պիրի Ինկիլիզ, պիրի Իսվիչէրալը, պու իսէ Ալաման իտի: 1895 սէնէսինտէն պէրրու Ալամանիատաօլան պիւթիւն սիյասէթ ազընթընազարըլ Փրօֆ. Լէփսիյուս Հայլար հազընտա սէօյլէմէք վէ չայըլմադտան Ֆէրադաթ էթմէտի: Ալամանիա տէվլէթի էրմէնի գըթալընտա Պազտատ շէմտըթէրի իմթիյազընը չըգարմադա չալըլըր իքէն՝ Փրօֆ. Լէփսիյուս պիզգաթ թիւրքիյա կիտիպ կէզէրէք Ալաման մաթպուլաթընտա իլը տէֆա օ վաշէթլէրի նէշը քէվլէտի: Հիւքիւմէթին ըէսմէն թէնպիհաթընը տախի հիչէ սայըպ Ֆէտաքեարըզ իլէ չալըլմադտա օլտու: Խարփութ, Ուրֆա, Մարաշ վէ սաիր եէրլէրտէ աշըլան որբանոցլար Փրօֆ. Լէփ-

սիյուսըն զայրէթի նէթիճէսի տիրէր:

Էրմէնի մէսէլէսի վէ Էրմէնի միլլէթի ի-
չիւն պու գատար Էորուլմազ, Էրմազ վէ Ֆէ-
տաքեար չալըչանլար անճաղ փարմազ իւզէրին
տէ կէօսթէրիլէպիլի: Հիւքիւմէթին թէէսիւրի
իլէ պիւթիւն Ալաման էհալիսի գըթալլարա
Փարգաըզ տուրմագտա վէ հիւքիւմէթ տողրու-
տան տէյիլ իսէ տօլայլտան թէհճիւրլէրի թէ-
չիւք էթմէքտէ իքէն Փրօֆ. Լէփսիյուս գօր-
գուսուզ սէօյլէտի վէ հարալ ը ումումի էսնա-
սընտա պիւզաթ Սթանպօլա, Թիւրքիայա կէ-
լիպ կէօլլէրի իլէ կէօրտիւ վէ պիւթիւն գուվլէ
թի իլէ չալըչտը քի հիւքիւմէթէ թէէսիւր էթ-
սին պու վահէթլէրի տուրտուրմազ իչիւն:

Պալլան հարպընտա Հայ-Ալաման ճէմիլէ-
թի թէմէլիի գօյտու, լաքին ճիհան հարպը հէր
չէյի ալթ իւսթ էյլէտի:

1896տա Էրմէնի գըթալլարը նամընտա քի-
թապ պիւր չօգ րափօրլարը հալի օլուպ Ալա-
մանճա ինկիլիզճէ լիսանլարընտա նէչր օլուն-
տու: Պէօյիւք հարալ էսնասընտա Էրմէնի միլ-
լէթինին Գողգոթասը տէյու պիւր քիթապ եազ-
տը: Սօնրատան Հայաստան վէ Ալամանիա նա-
մընտա պիւր էսէր եազտը, վէֆաթընա եազըն
Հայլարըն սօն վազթլար թարիսի նամընտա
պիւր քիթապ եազըյօր իտի:

Հէր պիւր Էրմէնի անըն գայաթը իչիւն տէ-
րին էսէֆ իլէ տօլուպ անըն թազէ մէգարը պա-
չընտա իհթիրամլա էյիլէճէք տիր:

ԹՈՒՐԻ ՂԱԶԷԹԱԼԱՐԸՆՏԱՆ

Սթանպօլ

Իգտաւ դազէթապընտան. — «Սթանպօլըն չիմ
տիքի տուրղուն հալի պիւր գաչ Էիւզ պին ա-
տէմին էքսիլմէսինտէն տէյիլ տիր: Սթանպօլ-
տա պիւր ասրլըզ Փամիլիա սէրվէթի Էօզ տըր:
Ճիւմլէսի Էէնիպ տիւքէնմիլչ տիր: Թիւրքլէր-
տէ 8-10 գէնկին աիլէ Էօզ տըր, օնլար տալի
Էարընա գալաճաղը պէլլի տէյիլ տիր:

Անատօլու տէմիւր Էօլը իւսթիւնտէքի էվլէր
պու կիւն հէփ Էրգըլըյօր, չիւնքի սահիպլէրի
մէմուր իտիլէր վէ Էէյէն թագըմ իտիլէր: Պօ-
ղազ իչինին իքի թարաֆը Էրգըլըպ վիւրան օլու-
յօր: Թիւրքլէր հասըլ էտէն տէյիլ Էէյէն օլ-
տուզլարընտան, Փուրսաթտան իսթիֆատէ է-
տէմէզլէր, պաչգա միլլէթ թիւճճարլարը գա-

տար իչլէյէմէզլէր: Պէն էնգարէյէ կիթտիմ,
Խարապալարտա կէօրիւլէն պէօյիւք թաչար
կէչմիլ ըիֆազ վէ գէնկինիլէ չահիտ տիրլէր:
Սթանպօլ սանաթ մէրքէզի օլմազ իսէ մահվ
օլաճազ: Էվ քիւրալարը կիթտիքճէ տիւշիւյօր:
Պու կիւն Էալընըզ Շիշլի թարաֆը պիւրալարը
ազ չօգ քիւրա վէրիյօր: Սթանպօլ թարաֆը
տիւշիւլ տիր:

Էնգարէտէ Գարա Օղլան մէյտանընը կէ-
նիլլէթմէք իչիւն 150,000 լիւրա թախսիս օլըն-
մըլ տըր: Սթանպօլա նէ գատար լաղըմ: Պու
կիւզլէ շէհրի գուրթարմանըն չարէսինէ պազա-
լըմ Էօզ իսէ հիչ օլաճազ տըր»:

Մուխալիֆլէրին Սիւֆիւթիւ

Թիւրքիա դազէթալարընտան «Ճիւմհիւրի-
յէթ» Փետր. 5 թարիլիլի նուսխէսինտէ «Մու-
խալիֆլէրին սիւքիւթիւ» սէրլէվհալը պիւր պաչ
մէգալէսինտէ Էնգարէ Պէօյիւք Միլլէթ մէճլի-
սինտէ Մուխալիֆ Փըրգայա աիտ օլան ազալա-
րըն հիչ պիւր շէյ սէօյլէմէտիլինտէն տօլայլ ան
լէրէ հիւճմ էտիպ օնլարը իթհամ էտիյօր:
«Ճիւմհիւրիյէթ» տէյօր քի, «Օնլար կէչէն սէ-
նէտէն պէրրու» գաթի պիւր սիւքիւթ վէ էպքէ-
միյէթտէ տիրլէր, պու սիւքիւթ տէվամ էտէ է-
տէ ատէթա, մուխալիֆէթ ունուտուլաճազ հա-
լա կէլտի, Էօգսա մուխալիֆ կրուփը թէչքիլ է-
տէն գէվաթըն մագսէտի պիւր քէօչէնին գարան-
լըղընտա ունուտուլուպ Էաչամազ մը տըր: Մու
խալիֆլէրտէն իքի թանէսի սէնէ իպթիտասըն-
տա պիւրէր սէօզ սէօյլէտիլէր, օնտան պաչգա
պիւր սէս իչիթմէտիք: Պունլարտան պիւրի
Քեաղիմ Գարա Պէքիւր փաչա իտի, քի Մուսուլ
մէսէլէսինէ աթֆէն, Մէմլէքէթին հալի Ֆէվզ
էլ ատէ օլտուղոնտան ուզուն սէօզ լիւզում
կէօրմէյօրըմ տէյիպ պիթիւրտի իտի: Օլ պիւրի
Նուրէտտին փաչանըն չափգա մէսէլէսինտէ Փի-
քիւրլէրի գարըչտըրմաղա մախսուս օլան թահ-
րիք էտիճի թէֆէվվուհաթը (քեաֆիւր) իտի քի
տէյիլ Էալընըզ մէճլիստէ, իլլա պիւթիւն մէմ-
լէքէթտէն շէտիտ պիւր մուգապէլէ իլէ գար-
չըլանտը: Աճէպա մուխալիֆլէր պու իքի սէօզ-
լէրինին խաթալարընը կէօրէրէք պիւր տահա
խաթա Էափմայալըմ տէյո՞ւ մը սիւքիւթ էտի-
յօրլար, լաքին միլլէթին վէքեալէթի վազիֆէ-
սինի ալարազ մէճլիսէ ազա օլանլար պիւր քէօ-

չէյէ չէքիւիս սիւքիւթ էթմէմէլի տիրէր, օրասը սէօղ մահալի տիր: Օրաստան միւլէթին հայաթընա աիտ մէսէլէլէր գարար վէրէլը Էքէն նիչիւն մուխալիֆ օլտուգլարընը պէյան վէ իտտաա էթմէլէր իսէ միւլէթ անլէրին մուխալիֆէթի գուրու պիր իտտաա օլտուգլուսա գանի օլուր:

Մուխալիֆէր մուլթազ պիր սիւքիւթ Էքիստէ վազթ կէչիւրիօրլար: Պու սիւքիւթիւն հիչ պիր էհէմմիյէթի եօզ իսէ տէ, հէր քէսճէ պիրլիմէյէն վէ սէօյլէնմէսի ճաիզ օլմայան պիր սըրր վէ հիւմէթ վար հիսսիւնի վէ գաննընը վէր մէք կիպի չօճուգճա պիր սիյասէթէ իսթինատ էթմիչ օլապիւմէլէրի իչիւն օնուկ էհէմմիյէթի օլմասըղընը սէօյլէմէյի վազիֆէ սայտազ: Գար չըմըղտա պիր հիչ օլան սիւքիւթիւն հիչահիչ օլան էվհամ վէ խայալաթը իլէ սիյասէթ եափըմասընա տախի միւսաատէ էտէմէյիլ: Մուխալիֆէթէն սիւքիւթիւ մագուլ վէ մանթըզի հիչ պիր էսաս իւզէրինէ իսթինատ էտէմէյ:

Միւլէթ վէ մէմլէքէթին մուհիմմ իչէրի կէօրիւլիւյօր, հէր կիւն պազըլարը կէօրիւլիւ պաչգալարը կէլիյօր, միւլէթ մէճլիսի հարէմի տէյիլ, պիր քիւչիւք վաթան տէմէք տիր, օրասա սիւքիւթ ճաիզ տէյիլ տիր: Չրաստ հէր քէս ազընըն եէթտիյի գատարընը դայրէթլէ իլէրի կէօթիւրմէյէ սայ էթմէլի տիր: Պիզիմ մուխալիֆէր պու խըզմէթտէն իմթինա էտիյօրլար: Մէպէպի իսէ մէճհուլ տըր: Պէլքի սէպէպիւնի քէնտիլէրի տէ պիրմէյ: Մէճլիստէ հէր քէս գանաաթը վիճտանիյէսինի սէօյլէմէյէ հիչ պիր մանի եօզ տըր: Աճէպա պէօյիւք միւլէթ մէճլիսինտէ պու մէպուսլար սէօղ սէօյլէմէք իսթէմիլէր տէ տիւլէրինի թուլթա՞ն մը, աղըղլարընը գափայա՞ն մը օլմուլ տըր: Նուրէտտին փաշանըն միսալը տօղրու տէյիլ տիր:

Նուրէտտին փաշանըն սէօյլէրի մէմլէքէթ տէ թագպիհէ օղրամըլ իքէն քէնտիսինի գօլունտան թուլթուլ տըլարը աթան օլմատը, հալա մէպուս տըր: Էյէր մուխալիֆ հէր մէպուս օնըն կիպի հէգէյան սէօյլէր իսէ պանի նէթիճէլէրէ մարուղ գալապիլի: Նուրէտտին փաշա կիպի հէր քէս միւրթէճիանէ սէօյլէմէյ:

Իմտի իսպաթ օլունտու քի միւլէթ մէճլիսինտէ սէօղէ մանի օլաճագ պիր շէյ եօզ տըր վէ մուխալիֆէրինտէ միւլէթէ մագպուլ օլաճաղընա գանի օլտուգլարը պիր Ֆիքըր եօզ տըր:

Խիւլասա մուխալիֆէր սիւքիւթ էտիյօր չիւնքի սէօյլէյէճէք սէօյլէրի եօզ տըր»:

Իչթէ ճիւմհիւրիյէթ դազէթասընըն իճմալէն իտտիասը, Մուխալիֆէր Էքի սէօղ սէօյլէմիլէր իտի, օ տա հէգէյան թէֆէվվուհաթ Էմիչ, սիւքիւթ էթմէլէր, սիզ սիւքիւթ էտիյօրսընըզ վէ հէր քէսէ պիր սէպէպ պիր սըրր վար գանն Ֆիթիւրիյօրսընըզ» տէյօր: Պիզճէ մուխալիֆէր չօզ եանլըլ պիր մէսլէք թուլթույօրլար: Օրաստ սէօյլէմէք պօյունլարընըն պօրճը տըր վէ սէօղէ տէ գըթըրզ եօզ տըր: Մէսէլա սապըզ Գայսէրի մէպուսը կիպի գարփուգլարտան պահս էթմէլէր եախօտ լահանա ճինսինի ալալաչտըրմագ եօլլարընը սէօյլէմէլէր, եախօտ չափգանըն ուսուլը իսթիմալի վէ չալվար իլէ միւնասիպէթի հազգընտա նուլթէ էթմէլէր, եախօտ մէմլէքէթին թափուգլարընա չօզ եուլմուրթա եուլմուրթաթմագ ուսուլլարընը էօյրէթմէլէր, եախօտ վազթըլլա Ատանատաքի պիր վալինին էմր էթտիյի կիպի փամուգ եէթիւմէտիյի սէնէ եափաղը վէ եիւն էքմէք պիւմէք Ֆէննինի մէճլիսէ թագտիմ էթմէլէր, չուիքի կիւճլիւքտէն տէ գուրթուլմուլ օլուրլար իտի: Պու սիւքիւթիւ նէրտէն էօյրէնտինիլ:

Պիր Պիւլթէճէ

Պիր տէֆա պիր արսլան, պիր գուրտ վէ պիր թիւքի պիրլիքտէ ալա չըգմըլլար: Եօլտա պիր գօյուն պուլուպ էօլտիւրմիւլէր: Արսլան պիր քէօչէյէ օթուրուպ գուրտա խիթապէն, «Շու գօյունու ատալէթլէ թագսիմ էթ» տէյու էմր էթմիչ: Գուրտ գօյունու միւսավի օլարագ իւչէ թագսիմ էտէրէք պիրէր փարչա արսլանըն վէ թիւքինին էօնիւնէ աթմըլ վէ պիրինի տէ քէնտիսի ալմըլ: Արսլան դազապլանըլ, «Պու նէ՛ հազգսըղըրզ տըր,» տէյու փէնչէսինի աթտըղը կիպի գուրտուն կէօլլէրինի չըգարմըլ վէ թիւքիյէ տէօնիւպ, «Հայտէ թիւքի գարտաչ, սէն թագսիմ էթ» տէմիչ: Թիւքի եինէ իւչէ թագսիմ էտիպ պաշթարաֆընը ալարագ, «Պու պաշ տըր արսլանա եազըլըր: Պուրասըտա օրթա եաղըլ եէր տիր, էֆէնտիմիզէ եազըլըր, գալան դըսմը տա էն չօզ գահմէթ չէքէն արսլան գարտաչըմըղըն տըր», տէյէրէք հէփսինի Արսլանըն էօնիւնէ աթմըլ տըր: Արսլան դայէթ քէյֆլէնիպ թիւքիյէ խիթապէն, «Աֆէրին թիւքի գար-

տալ, սէն պու առաւելի ներտէն էօյրէնտին» տէյու սորմուլ: Թիւքի ճէվապէն, «Գուրտըն կէօզլէրինտէն», տէյու ճէվապ վէրմիշ տիր:

Պաշգա պիր տէֆատա Բիւրտին պիրինի շահիտլիյէ կէօթիւրմիւլլէր: Բիւրտ մահքէմէյէ կիրտիյինտէ գատը, «Պուրայա նիչիւն կէլտին», տէյու սորմուլ: Բիւրտ «Ալլահ իչիւն շահիտլիյէ», տէյու ճէվապ վէրմիշ:

Գատը թէքարէն, «Միւսլիմանլըգ շարթը գաչ տըր», տէյու սորմուլ:

Բիւրտ ճէվապէն, «Սէն չօգ էյի պիւրսին եա, գուրնազլըղընտան պանա սորույօրսըն», տէմիշ տիր:

Ա. Ս. Ն.

ՀԱՅ ՖԱԳԻՐ ԹԱՀՐԱ ՊԵՅ

Հայ Ֆագիր Թահրա Պէյ Պրիւքսէլտէ էն պէօյիւք թէաթրօտա սէքիգ տէֆա ներկայացումլար վէրմիշ տիր: Էն սօն տէֆասը Պէլճիգա սէյլինտէն գարարտիտէ օլանլարըն մէնֆաաթընա իմիշ, 20,000 Փրանգ հասըլաթ օլմուլ: Իթալիատա իքէն Ինկիլթէրրա գրալը վէ գրալիչասընըն տալէթի իւզէրինէ Լօնտրայա կիտէճէք իտի, լաքին քէնտինի կէօթիւրէճէք օլան թէաթրօ հիյէթի արզու էտէրլէր քի օ՝ Փարիզտէ էօյիւն վէ պիր թապուլթ իչինէ գօնուլուպ էրօփլան իլէ Լօնտրայա կէօթիւրիւլիւն վէ օրատա տիրիլսին: Պուլնուլ իչիւն Ինկիլիգ գօնսօլսընտան փասափօրթ իսթէմիլլէր, լաքին գօն սօլս պու չէչիտ պիր Եօլճույա փասափօրթ նասըլ վէրէճէյինի շաչըրմըլ: Էօլիւ տէյիլ քի էօլիւ եազսըն, տիրի տէյիլ քի տիրի տէյու թէգքիրէ վէրսին: Մէսէլէլէրի Լօնտրատան սորույօր իմիշ: Իչպու տիրի ճէնագէ ալայը իքի թարաֆտա պէօյիւք գալապալըգ հուզուրընտա օլաճագ, սինէմալար թասվիրլէրինի ալաճագ տըր:

Փարիզտէ Պալազեան Սրբազան Թահրա Պէյտէն Հայ Էօքսիւզլէր մէնֆաաթընա պիր ներկայացում վէրմէսինի թալէպ էյլէմիշ, օ տախի գապուլ էթմիշ տիր, հասըլաթ 100,000 Փրանգ օլաճագ տըր քի Կարմիր Սաչ, Փարիզ Հայ Տիկնանց Միուլթիւն վէ Աղբատախնամ արասընտա թագսիմ օլունաճագ: Ներկայացում Փարիզտէ Թէգատօրօ թէաթրօսընտա օլաճագ տըր:

Թահրա Պէյ Ամէրիգատա պիր գուլփանիա իլէ 500 պին տօլարա գօնթուրաթ եափմըլ վէ եազընտա կէլիպ պուրատա ներկայացում վէրէճէք տիր:

Հինտիսթանտա պիր Մէսիյա գուհուր էթմիշ քի Բրիսթիանլարըն Թիօսօֆիսթ թարիգաթընա աիտ իմիշ: Թիօսօֆիսթլէրին ըհիսլէրինտէն Միսիա Պըզանդ իսմինտէ պիր գատըն 6-7 սէնէ տիր Մէսիանըն կէլտիյինի խապէր վէրիյօր իմիշ, պու ատէմ շիմտի Մատրաստա օլուպ Բրիչնամուրտի իսմինտէ պիր Հինտլի տիր: Օգսֆօրտ վէ Սօրպօն տարէլֆինուլարըն տա օգուլմուլ վէ «Րապուլըն ալազլար ալթընտա» իւնվանըլա պիր քիթապ նէչը էթմիշ: Եազընտա 12 առաքեալարը իլէ հէր թարաֆտա վազ էթմէյէ չըգաճագ իմիշ: Առաքեալարտան պիրի մատամ Աննա Պըզանդ տըր: Պու Մէսիհին թապիլէրինին Մատրաստա կիւնէչ հէյքէլի մէյ տանընտա հէր թարաֆտան կէլէն 20,000 մուրախասալար պիր միթինկ եափմըլար: Մ. Ամէրիգատան 36, Հօլանտատան 23, Ավսթրալիա վէ Ջէլանտատան 71 մուրախասա վար իմիշ: Տիկին Աննա իլան էտիյօր քի պու Մէսիա տիւնեատա գուհուր էտէճէք եէնի մուհարէպէնին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն կէլմիշ տիր:

Թահրա Պէյ տէմիշ տիր քի, «Պէն պու Մէսիայը թանըր իմ: Իթալիատա ըասթ կէլտիմ, քէնտինտէ Բրիստոսըն գապիլիյէթլէրի վար իտիյինի իտտաա էտիյօր: Ալլահըն շէրիաթընտա հազըր օլմուլ վէ եարամազլարըն տէչէթլի հիւքմէրինի կէօրմիւլ, լաքին քիմ օլուուզլարընը սէօյլէմէյօր: Պիզէ էյի վէ քէօթիւ եօգ տըր վէ պիգ Ֆագիրլէր Մէսիյա կէլէճէյինէ ինանմայըլ, չիւնքի բուհըն վարլըղընա վէ սօնրա օրուհուն պաշգասընտա եաշայաճաղընա ինանմայըլ: Պու Թիօսօֆիսթլէրին պիր օյուլնու տըր: Տիւնեայը փաթըրթըյա վէրիպ գօրգուլմագ տըր, լաքին մագսէտ էյի տիր, չիւնքի հարպըն էօնիւնիւ ալմագա չալըչըյօրլար:»

1924-1925 արասընտա Մ. Ամէրիգայա 487,000 քիչի հիճրէթ էթմիշ: Արճէնթինէ 195,000, Գանատայա 16,000, Ավսթրալիայա 92,850, Պրազիլիայա 84,630, Գուպայա 75,863 քիչի հիճրէթ էթմիշ տիր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մ. Ամերիգատա սաքին օլան էճնէպիլէրին զիտէր վալիտէլէրինի, դարը վէ էվլէնմէմիլ էվլատլարընը զօթատան խարիճ դապուլ էթմէք իչիւն պիր դանուն հազըրլանըյօր: Պու դանուն քի Ուստղուօրթհ-փէրլմէն դանունը թապիր օլունույօր, դապուլ օլունուր իսէ Ամերիգայա 577,450 քիմսէ կիրէճէք տիր: Պունլարըն 350 պիրնի իթալիատան, 60,000ի Չէխօսլօվազիատան, 42,700իւ ինկիլթէրրատան, 33,000ինի Լէհիսթանտան, 10,000ի Սիւրիատան վէ պազիլէրի Փարզլը մահալլէրտէն կէլէճէք տիր:— Ամէրիգա ալանընտան Պօրա՝ Ամէրիգանըն տիւնեա մահքէմէսինէ կիրմէսինէ դարըն ալանի նութզլար էտիպ կէզմէքտէ տիր:— Պօսթօնա եա գըն Պրայթընտա՝ Լիթուանլը Պիմպա իսմինտէ պիր զօմմիւնիսթ ալանէն էհալիյէ Պօլէլիզլիք հազգընտա նութգ էտիպ՝ Ամէրիգա հիւքիւմէթինի տէվիրմէլի, պուրասըտա Բուսիա կիպի օլմալը եօլլու սէօզլէր սէօյլէտիլի իչիւն մուհաքէմէյէ չէքիլմիլ տիր:— Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթի 7 սէնէտէն պէրրու հարպտան պազի դալան մուհիմմաթ վէ էչիալարը սաթմադտա իտի: Պու եիւզտէն 1100 միլիօն սօլար հասըլաթ օլմուլ վէ 383 միլիօնլուգ էչիա տախի հիւքիւմէթ տաիրէլէրինէ վէրիլմիլ տիր: Պու սաթըլ Դեկտ. 31տէ գափանմըլ տըր:— Նիւ Եօրգըն փէնսիլվէնիա հօթէլինտէ Նիր Իսթ Րիլիֆ հիյէթի թարաֆընտան Եարգտա իչլէյէն 44 Ամէրիգալըլարա նշանլար վէրիլմիլ տիր: Նըշան ալանլարըն պաշընտա Տօգթ. Փիթ տուրույօր քի 45 սէնէ Սթանպօլտա խըզմէթ էյլէմիլ տիր: 1915տէ Մր. Մօրկընթաու իլէ էրմէնիլէրին թէհճիլինի իլք տէֆա Ամէրիգայա թէլկրաֆ էտէն Տօգ. Փիթ իմիլ: Տիկէր Նշան ալաճադ օլան Տօգ. վէ Միսիա Իվանս տըր քի Երեւանտա մալարիա վէ թիֆուսա դարըն չալըլմըլ տըրլար: 1925տէ թիֆուսա եայըլմասընտա քէմիլէրտէ ֆէտաքեարանէ չալըշանլարա տախի նշանլար վէրիլէճէք, պունլարտան 15ի թէլէֆ օլմուլ տըր:

Էվրօփատա տէօվլէթլէր արասընտա էվլէլքի ըհգապէթ վէ պիր պիրինէ դարըն հասէտ հալա տէվամ էտիյօր վէ հէր պիրի հարպ թէտարիքի իլէ մէշղուլ տըր: Մուսուլ մէսէլէսինտէ վէ շարգ մէսէլէլէրինտէ Յրանսա տաիմա ինկիլթէրրայա դարըն իչլէմէքտէ տէվամ էտի-

յօր: Կիլիկիանըն թախլիյէսի, Անատօլու չըմէն տըֆէրինին պէօյիւք գըսմընըն Թիւրքէ թէրք օլունմասը վէ սաիր նիչէ մուամէլէլէր Յրանսանըն ինկիլթէրրայա դարըն օլան զըտտիյէթի նէթիճէսի տիրլէր: Ինկիլիզլէր տախի օնլարտան կէրի գալմայօրլար: Ալամանիայը գուլվէթլէնտիրմէք, օնլարա ձէմիյէթ ի Ագվամտա տաիմի եէր վէրիպ ախէրլէրի գապուլ էթմէմէք, շարգտա Իրազա պէօյիւք իմթիյազ վէ իսթիզլալ վէրմէք կիպի մուամէլէլէր Յրանսըզը զօրգուտույօր: Սօն վազթտա ինկիլթէրրանըն իթալիայա սայքի պօրճընը պազըլլար տէրէճէտէ միւսաատէ էտիպ, հալա Յրանսայա հիչ պիր միւսաատէ էթմէմէսի տախի ալանի մէսլէք նէթիճէսի տիր: Իթալիա իլէ իթթիֆադ Ագ Տէնիզ հալզասը վէ շարգ իչիւն օլտուղունու հէր քէս սէօյլէյօր, չէօյլէքի իթալիանըն Անատօլու թարաֆընա օլան արգուսընա ինկիլիզլէր գուլվէթ վէրէճէք, իթալիա տա Մուսուլտա վէ շարգտա ինկիլիզլէրէ եարտըմ էտէճէք տիր: Պունա ձէվապ օլմադ իւզըն Յրանսըզլար թէքրար Թիւրքիայա էլ ուզաթտըլար վէ թապիլի էօյլէ միւսաատէլէր էթտիլէր քի ինկիլիզլին իչիւն կէլմէզ իտի: Ինկիլթէրրանըն սիյասի տաիրէլէրի շիմտիլիք պիր շէյ տէմէյօր, եախօտ պիրմէզէ կէլիյօր իսէ տէ, զազէթալարը եազըյօր վէ անլաշըլան Սիւրիա շմէնտըֆէրինին Սիւրիատան կէլէն գըսմընտա տախի Թիւրքլէր սէրպէսթ օլաճազլար, վէ թէգիյէ Մուսուլըն արգասընա օրտու եօլլայապիլէճէքլէր տիր: Ինկիլիզ իթալիա իթթիֆադը Բուսլարըն տախի իչլմահընը աշըյօր կէօրիւնիւյօր, օնլար տախի Յրանսայա եազըն կիթմէք մէյլինի կէօսթէրիյօրլար: Շուհալտէ տիւնեա տահա պէօյիւք պիր թէհլիքէ դարընընտա պուլունույօր, վէ եալաշ եալաշ իքիյէ ալըլըլա եէնի պիր չարփըլմա տահա օլմասը իշթիմալ խարիճինտէ տէյիլ տիր: Վայ սահիպսիզ վէ զաիֆ միլլէթլէրէ:

ձէմիյէթ ի Ագվամըն Մարտ 8 թէճէմմիւիւ էփէյի թէլաշ հասըլ էտիյօր: Ալամանիա ձէմիյէթէ գապուլ օլունմաճազ վէ տաիմի մէճլիստէ քէնտինէ 4 պէօյիւք տէօլլէթլէր իլէ պէրապէր պիր քիւրսիւ վէրիլմէսի տէ վատ էտիլմիլ տիր: Պունա դարըն միւլազէնէ էթմէք իչիւն Յրանսա վէ իթալիա Լէհիսթանա տախի պիր քիւրսիւ վէրմէք իսթէյօրլար: Ալամանիա ըազի տէյիլ տիր: Ինկիլթէրրատա Չէմպըրլէյն տախի ըազի կիպի կէօրիւնիւյօր իսէ տէ՝ էհալի

արասընտա գապինէ ալէյհինէ պէօյիւք պիր մուխալիֆէթ վար տըր: Ինկիլիզ էհալիսի խարիճի պիր մէսէլէ իշիւն փէք ազ տէֆա պէօյլէ մէրազ կէօսթէրմիշ տիր: Հաթթա Զէմպըրլէյնին իսթիֆասընը իսթէյօրլար:— Մուսօլիսի պէյանաթտա պուլուսնուպ Ալաման իթթիհատընա գարչը Լաթին վէ Սլավ գավմլար պիրլէշմէլի տէյօր, վէ Եուկօսլավիա իլէ պիր իթթիհատ թէշէպպիւսիւ վար տըր:— Եագընտա Սէր պիա գարլը Րօմայա կիտէճէք տիր: Ալամանիա իլէ Ավսթրիանըն պիրլէշմէսի կէրէք Իթալիայը կէրէք Սէրպիլայը գօրգուտույօր: Պուսնա գարչը Ֆրանսա, Իթալիա, Սէրպիլա վէ օլ պիր իթթիհատը սաղիւրէ պիր կըրուի թէշէքիլ էտիյօրլար: Լօգարնօտա մէյտանա կէթիւրիլէն սուլհ վէ մուհապպէթ Թասավուրլարը գաիլ օլույօր վէ թէքրար տէօվլէթլէր պիր պիրինէ եուսմուգ կէօսթէրիյօրլար:

Մ. Ժիւվիւնէլիւն էնգարէտէ ազտ էթտիյի թիւրքիա իլէ եէնի իթթիֆազ Ժինէվտէ ձէմիյէթ ի Ագվամ ազալարընը թէլաշա տիւշիւրմիւշ տիր: ձէմիյէթ ի Ագվամ գանուսը 16ընճը պէնտի ահքեամընճա ազա օլան տէօվլէթլէրտէն պիրինէ պաշգա պիր տէօվլէթ հիւճմ էյլէր իսէ տիկէր ճիւմլէ ազալար անա հիւճմ էտէնէ գարչը տուրաճաղար, հէր պիր թիւճճարի վէ սիյասի ալազայը քէսիպ, քէնտի թէպաալաքընտան հիւ պիրինէ տախի անլէրլէ ալըշ վէրիւշ էթմէյէ միւսաատէ էթմէյէճէքլէր: Ասքէրի եարտըմա կէլինտիքտէ ձէմիյէթին մէճլիսի թէ ճավուղ էտէն տէօվլէթէ գարչը նէ գատար ասքէրի, պահրի վէ հավաի գուվլէթ վէրէճէյիւնէ տաիր հէր պիր հիւքիւմէթէ թավսիյէլէր էտէճէք տիր: Եու հալտէ Թիւրքիա ձէմիյէթ ի Ագվամըն գարարընա գարչը, ձէմիյէթին պիր ազասը օլան Ինկիլթէրա ալէյհինէ Մուսուլտա թէճավուղ էտէճէք օլուր իսէ, Ֆրանսա տախի թիւրքիա իլէ ալազայը քէսիպ օնա գարչը մուսմէլէ էթմէյէ մէճպուր տըր: Հալ պու քի Ֆըրանսա Մ. Ժիւվիւնէլ վասըթասը իլէ թիւրքիայա խայր խահ պիր պիթարաֆլըգ սմգլամաղա սէօզ վէրիյօր: Իշթէ էվրօփայը վէ ձէմիյէթ ի Ագվամը գուշկուլանտըրան մէսէլէ պու տըր:— Ֆրանսա ալանընտա Նասիօնալիսթլէր Լօգարնօ ահտնամէսինէ գարչը հարպ էթմէքտէ իտիլէր, Մ. Պրիան էփէյի օղրաշմաղա մէճպուր օլտու, էնճամ 71 բէյէ գարչը 413 բէյ իլէ ահտնա-

մէ Թաստըգ օլուստու: Պրիան ձէմիյէթ ի Ագվամըն տախի մէճլիսինէ պէօյիւմէսի լաղըմ կէլտիյինի իմա էտիյօր: Ֆրանգլին Պուլիյօն Լօգարնօ ահտնամէսինէ գարչը սէօյլէմիշ տիր: Ինկիլթէրա պիզէ եարտըմ էտիյօր իսէ հուտուտլարը պուրատա օլտուղուսնու անլամըշ տըր, Ալամանիա բահաթ տուրմայա սէօզ վէրիյօր իսէ 10 սէնէ եուսմուղընը ճէպիւնտէ թուրմազ լաղըմ իտիյինի տիւշիւնէրէք եափըյօր վէ Լօգարնօ ահտնամէսի Ֆրանսայը մուհաֆազասըգ պրազըյօր» տէմիշ տիր:— Մարօգտա Րիֆէր զաֆիլ պիր հիւճում էտիպ Ֆրանսըգ Թարաֆտարը օլան Միթուա գապիլէսինէ պէօյիւք թէլէֆաթ վէրմիշլէր տիր: Ատէթլէրի իւզրէ խանէլէրի եագմազ, գատըն վէ չօճուղար էօլտիւրմէք վէ պարպարլըղար վուղու պուլմուշ տըր: Ֆրանսըղար տախիա քէնտիլէրէ Թարաֆտար օլան եէրլի գուվլէթլէրի էօնէ գօյուպ քէնտիլէրի իքինճի խաթտա տուրուրլար: Օրայա սօնրատան եէթիշիպ 8 քիլօմէթրօ էօթէյէ գատար տիւշմէնի թէմիլլէմիշլէր իսէ տէ Միթուալար չօզ զիյան չէքմիշ տիրլէր: Այնի վէմանտա Ֆրանսա վէ Սիանիա հարպ հազըրլըղընտա իքէն սուլհ իշիւն տախի սատըգ պիր եէրլի վասըթասը իլէ չալըշմաղտա տըրլար: Ապտ իւլ Գէրիմ հալա սուլհա մէճպուր պիր հալտէ կէօրիւմէյօր, եէթէր գատար էրգազ վէ մուհիւմաթը վար տըր:

Եուսմիսքանտա Մարտ պիրտէն իթիպաքէն տիւրազսըղըղա գարչը հիւքիւմէթին էմրլէրի իճրայա պաշլալաճազ: Տանս մահալլէրի գափանըպ, գըսսա Փիսթանլար եասազ էտիլէճէք տիր:— Պուլղար Մաքէտօնիա գօմիթէսի Սօֆիատա իճթիմա էտիպ՝ Րուսլարըն գուլմլարը հազգընտա նութղար իրատ էթմիշլէր վէ Փանկալօսը եէնի Նէրօն թէսմիյէ էտիյօրլար:— Արնավուտլուգ իլէ Եուսմանիսթան արասընտա պիր իթթիֆազ հասըլ օլմուշ տըր:— 1922 իսեանընը եափան ձէն. Փլասթիրաս Սէրպիատա տէրտէսթ օլուսմուշ տըր: Լաքին կէրի եօլլանըմայաճազ տըր:— Եուսմանիսթան իլէ թիւրքիա արասընտա Թրաքիա հուտուտ մէսէլէսի հալա հալլ օլուսմամըշ տըր: Մարիցա ըրմաղը հուտուտ տէյու թանըմըշ իտի, լաքին աշաղը տէնիլէ սօղրու էնտիքճէ պու ըրմազ իքիյէ Թագսիմ օլուսնուպ պիրի ասըլ Մարիցա օլ պիրի քիւշիւք Մարիցա թէսմիյէ օլուսուր վէ ա-

րատա պիր տէլթա վար տըր : Շիմտի Թիւրքէր քիւնիւք Մարիցայը հուտուտ սայըպ պու տէլթայը ալմադ իսթէրլէր, Եունանիսթան տախի աքսինի իտտաա էտիյոր : Եունանիսթան էհալիսինէ պիր պուլլուգ միլիօն զամմ օլունմուլ վէ պու էհալի մէմլէքէթէ սանաաթ վէ թէրազզը մէնպաը օլմուլ տըրլար : Եունանիսթան իսէ շիմտի Անատուլուտա կէօսթէրտիլի շաչկընլըգ հալիստէ տէյիլ տիր վէ հիւքիւմէթ պաշընտա Փանկալօս կիպի պիր տիգթաթօր վար քի էլինտէն կէլիլ իսէ Եունանիսթանըն զայպ էթտիլի արազիլի թէքրար էլտէ էթմէք իսթէր : Թիւրքիա տախի միլլի իտարէ ալթընտա քէնտի հուտուտլարընա զայէթ սըգը սարըլմը տըր : Եունանիսթան պու մէսէլէնին հալլը իչիւն ձէմիլէթ ի Ագվամա միւրաճաաթ էյլէտի : Թիւրքէրին ձէմիլէթին սէլահիլէթինի գապուլ էտէ՝ ճէքլէրի մալիւմ քէյիլ, լաքին Եունանիսթան հիչ տէյիլ իսէ քէնտիսի տօղրու եօլու թուլմուլ օլաճադ վէ շայէտ հարպ օլուր իսէ թայիպ օլունմայաճադ տըր :

Բուս հիւքիւմէթինն նէշը էթտիլի պիր սթաթիսթիքէ կէօրէ Փէթէրգպուրկտա հէր 1000 թէէհիւլէ գարըը 237 պօշամադ վուգու պուլլույոր : Էվլի գալմադ միւտտէթի վասաթի 4 սէնէ օլույոր իմիչ : Պունուն սէպէպի չու տըր քի պօշամադ հէման պիր թարաֆըն «գօնթրաթը Ֆէսիս էթտիմ», տէմէսի իլէ վէ 2 տօլար մասարաֆ իլէ օլույոր իմիչ : Փարիզ իարիճիլէ նէգարէթի տաիրէսինտէ Բուս մուրախիսալարը Բուսիանըն Ֆրանսայա պօրճու մէսէլէսինի միւգաքէրէյէ պաշլամը տըրլար : Ֆրանսա 6513 միլլիօն Ֆրանգ իսթէյոր :

Էնկիւրիւտէ Նիկօլա Էվէնօփօլօս իամինտէ պիր Բուս թէպաասը Բում ճասուլուգ թէօհմէթի իլէ ասըլմը տըր : Եանընտա Բէմալ հիւքիւմէթինի տէվիլիպ չիմտիքինէ մուխալիֆ պիր հիւքիւմէթին թէշքիլի վէ Թիւրքիա իլէ Աճէմիսթանտա Պօլլէվիլիք թէէսիսի հագգընտա մուհիմմ քեաղըտլար պուլլունմուլ տըր : Եունան զաղէթալարընըն եաղտըղընա կէօրէ Թիւրքիա խարիճիլէ նազըրը վէ խարիճիլէ սիյասէթի թէպտիլ օլաճադ, Բուս-Թիւրք ահտնամէսի Թիւրքիայա զիյանլը կէօրիւլլույոր, վէ Բիւշտի Պէյ Պէլկրատտա վէ Բումանիատա քէնտի պաշընա պազը թէահհուտաթ եափմը իմիչ : Հալաս աճէնթինին եաղտըղընա կէօրէ Գիւրտ իսեանը եայըլմադտա իմիչ : Պիթիս

էթրաֆընտա օլան գալլալար էսնասընտա 250 ասքէր եարալանմը վէ Պաթման քէօփրիւսիւ երգըլմը տըր : Եարալլար Սէվէրէկէ նազլ օլունմուլար տըր : Էնգարէտէ Գարաճա Օվալը Նէճիպ իսմինտէ պիրի շափգա գօնմատըղը իչիւն մուհաքէմէ օլուր իքէն, «Նիչիլէն գօյմատըն», սուալընա ճէվապէն, չիւնքի «Փանիլչահ պապատան էմր ալմատըմ վէ գարըլար տախի գօնալարընը պօշայապիլիլէր գանուըն իւզէրինէ գարըմ պէնի պօշատը», ճէվապընը վէրմիչ տիր : Անատուլուտա Բումալարըն եափմը օլտուղու քիլիսէ վէ մէքթէպ վասիլէթլէրի Փանկալօսըն էմրի իլէ Եունանիսթանա նազլ էտիլէճէք տիր : Գայսէրիտէ շափգայա գարը իղթիշաչ չըգարան Թիւրքէրին մուհաքէմէսի էնգարէտէ պաշլամը տըր : Թիւրքիատա էն չօգ չօճըղը օլան Փամիլիւսայա 100 լիրա միւքեաֆաթ վէրիլէճէք իմիչ : Պիր քիմսէնին 24 չօճուղու վար իմիչ, լաքին անլէր 4 գարըտան օլտուղու իչիւն միւքեաֆաթ Ապտիլ Բահման Զիյանըն գարըսընա վէրիլէճէք քի 48 եաշընտա օլուպ 20 չօճուգ վալիտէսի տիր :

Ա.ԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵԻՐ

Փարիզէ եազըն Պուա-Գօլօմպտա պիր Հայ Եկեղեցի եափմաղա թէչպալիւս օլունմուլ : Փետր. 22տէ Ամերիկահայ Երեսի. Ժողով ճէմ օլաճադ իտի : Առաջնորդ Տիրայր Եպս. խասթա օլտուղունտան թէէլիլի օլունմուլ տըր : Թօլօնթօտա Անթէրիա գօլէճինտէ Գեղամ Պարոնեան իսմինտէ պիր Հայ չօճուգ 50 շայիլուլէր արասընտա պիրինճի օլարադ չօգ մէտհ օլունմադտա տըր : Գըպընտա Մեղոնեան որբանոցը աշըլմը վէ Եունանիսթանտան, Սիւրիատան 140 շայիլտ գապուլ օլունմուլ տըր : Եէնի Աճէմ շահընըն Փետր. 21տէ թաճլանմասը միւնասիպէթի իլէ Աճէմ Հայլարը ալթուն էլմաս պիր հէտիլէ թաղտիմ էյլէմիլլէր : Արարկիր թարաֆլարընտա Ապուլէիս, Կամարալապ, Բինկեան վէ Բէսմէտէ 100-120 Հայլար վար իմիչ : Մարսիլիայա եազըն Գան Օտտօ տէնիլէն մահալտէ 1800 Հայլար վար իտի, քի Բիլիսէ վէ մէքթէպլէրի տախի վար իտի, պունլարըն տաղըտըլմասը իչիւն Ֆրանսա հիւքիւմէթի էմր վէրմիչ տիր : Ալէքսանտրօփօլա եազըն Գիօնչաղ քէօյիւնին էսքի էհալիտէն թէքը օլունմուլ էմլաքըն Սիվաղ գաղթականլարընա վէրմէյէ գարար վէրիլմիչ տիր : Գաֆ

գասիա Թիւրք վէ Թաթարլարնն Լաթին եա-
զըլարնը գուլլանմաղա էմր վէրիմիշ տիր:—
Ամէրիգաստա սաքին օլան էկինլիլէր Հայաստան
հիւքիւմէթինէ միւրաճաթ էտիպ քէնտիլէրէ
պիր եէր իսթէմիշէր: Օնլարա Սարտարապատ
սթասիօննա եազըն 238 տէսիաթին պիր եէր
թային օլունմուշ տըր:— Եունանիսթանտան 4
Հայլար Պօլշէվիդ տէյու Թարտ օլունմուշլար
տըր:— Աթինանն ազգ վարչութիւնը պիր պէ-
յաննամէ նէշր էտիպ, Հայլարն հիշ պիրի Եու-
նան հիւքիւմէթինէ խըյանէթտէ պուլունմայա-
ճազլարնը վէ պու 4 քիմսէլէրին պիր իֆթի-
րայա օղրատըղընն թէֆթիշ իլէ մէյտանա չը-
գաճաղընը իլան էտիյօր:— Նիր Խոթ Րիլիֆ Ա-
թինա քէմիլէրի մէքթէպլէրինէ 4 խօճա թային
էթմիշ տիր: Մաաշընը Նիր Խոթ վէրէճէք տիր:
— Հայաստանտա 20 մէքթէպլէրտէ 4000 շա-
յիրտ մուլայէն օլունտուգտա շու իլլէթլէր պու
լունմուշ տըր: 754 մալարիա, 109 վէրէմ, 242
թրադօմ, 1200իւ ազալարնտա զայր ի թա-
պիլիք, 1365 պէյլէրին խասթալըղը, 1055
սըթմա իմիշ:— Գայսէրի էթրաֆը Հայլարը
հազընտա աթիտէքի մալիւմաթ վէրիլիյօր:
Պալակէսի 200 խանէ Հայ իտի Սբ. Կարապետ
վանքընտան 20 տադիդէ ուղադ, պու կիւն թաշ
թաշ իւսթիւնտէ տէյիլ տիր: Նիրդէտէ 150 խա-
նէտէն շիմտի հիշ եօգ: Մունճուսունտա Հայ
եօգ, եկեղեցի Աճմէտ աղանն ախօրը տըր: Էֆ-
քէրէտէ 550 խանէ Հայ վար իտի, շիմտի 50
թանէ տուլ գարը վէ իսթիյարլար վար, քիլի-
սէ երգըլմըշ տըր: Էվէրէքտէ 1500 խանէ Հայ
վար իտի, շիմտի 100 խանէ վար: Թօմարդա վէ
էթրաֆը, Եէնիճէ, Ինճէ Սու, Զիւճիւն, Զօմադ
լը, Գարաճալիւրանտա 1000 խանէ գատար Հայ-
լըգտան քիմսէ եօգ վէ խարապա տըրլար: Եօգ-
կատ Թարաֆլարնտա Պօղուգ Օվասը տէնիլէն
մահալտէ 50,000 գատար Հայ վար իտի, պու
կիւն եալընըղ Պօղազլայանտա 50 խանէ վար
տըր:— Մեղդոնեան վասիյէթինէ գարչը Մու-
շեղ Սերոբեանն աշտըղը 8000 լիրա տալիս
սուլճ օլմուշ կէօրիլիլիյօր: Մուշեղ իսթէտի-
յինի ալմըշ: Պու վասիյէթ 700 պին ինկիլդ լի-
րասը թաթմին օլունույօր իտի: 140 պինի Ար-
թաքի տալասընա վէ սուլճնա կիթտիքտէն
սօնրա 60,000 Գրպրըստաքի պինայա սարֆ օ-
լունմուշ: Ասըլ վասիյէթ օլան սէրվէթ նէ օլ-
տուղու հիշ եազըլմայօր:— Պուլղարիսթանտան
12 խանէ Հայլար Պէլճիգայա հիճրէթ էյլէմիշ-

լէր:— Հայաստանտա Ախալքալաք չօգճա Հայ-
լար իլէ մէսքիւն իքէն Կիւրճիսթանա վէրիլմիշ
իտի: Շիմտի օրատա 22 մէքթէպ աշըլմըշ, 13իւ
էրմէնի մէքթէպի, 4իւ Թիւրք, 3իւ Կիւրճի,
2սի Րուս տըր:— Ատանտա գալան պիր իքի
եիւզ իսթիյար վէ խասթա էրմէնիլէր իշղալ է-
տիլմէմիշ օլան եէկեանէ էրմէնի քիլիսէսինտէ
իպատէթ էտիյօրլար իտի: Պու եազընտա օլ քի-
լիսէ պինասը տախի իշղալ էտիլմիշ տիր: Պի-
նաէն ալէյճ պունլար Ամէրիգալըլարն միւ-
սանտէսիլլէ քէնտիլէրին պէօլիւճէք պիր օ-
տասընտա իպատէթէ տէվամ էտիյօրլար: Պու
օտա կիւճ իլէ անճադ 80 քիշի ալապիլիյօր:
Գիլիսէ պինասը իշղալ էտիլմիշ իսէ տէ ալթը
հաֆթա տըր հալա պիր շէյէ գուլլանըլմայա-
րադ պօշ տուրույօր: Պու քիւշիւք պիշարէ ճէ-
մաաթ Ծնունդ կիւնիւնտէ Շամտան Պէյրու-
թա Փիրար էթմիշ օլան մուհաճիլլէր իշլուն 20
լիրա խանէ ճէմ էթմիշ տիրլէր:— Թարապուս-
տան եազըլըյօր:— «Թարապուստ Հայլարնն
սանքի ճիւմէսի եօգարը շէհրտէ եէր պուլա-
մատըլարընտան իսկէլէ էթրաֆընտա Մինա
տէնիլէն մահալտա սէֆէրպլէրիքտէ աճլըգտան
մահվ օլմուշ օլան էհալինին խարապալարնտա
փասըլ թէնէքէլէր ալթընտա չօգ փէրիշան եա-
շամադտա տըրլար: Բահնիւմա ճիւմէսիլէն չօգ
սէվկիւլիւ տիր: Պուրայա տախի պիր գաշ տա-
նէ Բահնիւմա ճապա կէօնտէրէպիլիլ իսէնիդ է-
յի էտէրսինիդ:— Պիր Տիկին Օհայօտան թա-
նըտըղը վէ շիմտի Պէյրութտա պուլունան պի-
րիսի հազընտա եազըյօր:— «Պու տօսթ վադ-
թըյա ալթունը էօլշէլլէ էօլշէր վէ մալ ու էմ-
լաքընն հիսապը եօգ իտի, լաքին շիմտի պիր
Բահնիւմա ըսմարլայաճադ փարասը եօգ տըր:
Անա պիր տանէ հէտիյէ էթմէք իսթէյօր ըմ, քի
օգուլուպ թէսէլլի օլսուն» Վէ էտրէսինի կէօն-
տէրմիշ տիր:— Տիթրօյթտան պիր տօսթ եազը-
յօր:— «Կիրակի մէքթէպիմիդ իւշ սընֆա թադ-
սիմ օլունմուշ տըր, պու եազընտա Տիկ. Գա-
ղանճեան 12 եաշընտան եօգարը օլան դըղ վէ
օղլանլար իշլուն տախի պիր Գիթ. Մուգատ-
տէս տէրսի պաշատը: Հէր Կիրակի շահիրտլէ-
րին վասաթ սայըսը 35-40 տըր: Զանասիրաց
Ընկերութիւն տախի էփէյի իլէրի կիտիյօր:—
Պէյրութտա Տարիւլֆիւնուն մուալլիմէրին-
տէն Փրօֆ. Տրէյ՝ խանէսինտէ խըտմէթ էտէն
պիր էրմէնի կէնճ թարաֆընտան գաթլ էտիլ-
միշ տիր: Կէնճ թէճէնիւն էթմիշ իմիշ:— Եու-

նանիսթանտա Տէրկուրի ճէմաթընըն բուհա-
նի վէրկիսի 1923տէ 4000 տրախմի, 1924տէ
12,000 տրախմի, վէ 1925տէ 16,000 տրախմի
օլմուշ տըր: 820 տրախմի Շամա կէօնտէրմիշ-
լէր վէ 200տէն զիյատէ Փուգարայա 7600 տը-
րախմի իանէ վէրմիշլէր տիր:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՕՐ

1. Գայսէրիլի Կարապետ Խաչէրեան, շիմ-
տի 50 եա 55 սիննինտէ, 1890տան 1905է գա-
տար էնզարէտէ պուլունմուշ, սօնրա Գայսէրի-
լէ կիթմիշ, էօլմիւշ, եախօտ սաղ օլուպտա
մահալինի պիլէնլէրին, Պէյրուլթ Ամէրիկան
Փրէստէ Սերովրէ Սերովրեանա պիլտիրմէլէրի
րիճա օլունուր:

ՐԱՀՆԻՒՄԱՆԸՆ ՄԻՒՍԱՊԱԳԱՍԸ

Պօսթօնտան Պրն. Յակոբ Նորեան գարիյու-
նըմըզա Վարդանանց գահրամանլարը վէ անլէ-
րին միլլէթէ իֆա էթտիյի խըտէմաթ հազըն-
տա զիյատէ մալիմաթ վէրիլմէք իւզըն աթի-
տէքի մէվզու իւզէրինէ պիր միւսապագա աշ-
մազ իսթէր:

«Նիշիւն Միլլէթիմիզ հէր սէնէ Վարդա-
նանց մուհարէպէսինին ՏՕՆունու քուքար:»

Միւսապագանըն շարթլարը,—

1. Մէգալէլէր թիւրքէճէ լիսանտա եազըլա-
ճազ:

2. Հէր պիր մէգալէ Րահնիւմանըն տէօրթ
սիւթուլնտան, եանի 1000 քէլիմէտէն զիյա-
տէ եէր թուլթմայաճազ տըր:

3. Իւշ ազատան իպարէթ պիր հէյէթ ի հա-
քէմ մէգալէլէրին տէրէճէսինի թային էտէճէք
տիր:

4. Էն եիւքսէք տէրէճէ ալանա \$15.00, ի-
քինճի տէրէճէյի ալանա \$10.00 վէ իւշիւնճիւ
տէրէճէյի ալանա \$5.00 միւքեաֆաթ վէրիլէ-
ճէք տիր:

5. Պու իւշ տէրէճէտէն աշաղը տէրէճէ ա-
լան իւշ մէգալէլէր տալի Րահնիւմատա նէշր
էտիլէճէք տիր:

6. Միւսապագանըն միւստէթի Մայիս 15-
տէ դափատըլաճազ տըր:

7. Մէգալէլէր Յունիս իպթիտասընտան ի-
թիպարէն նէշր օլունաճազլար տըր:

8. Մէգալէլէր Րահնիւմա իտարէսինէ կէօն
տէրիլէճէք տիր:

ՆՈՒՄՈՒՆԷ ՆՈՒՍԽԷԼԷՐ

Պու հաֆթա պազը տօսթլարա նումունէ
("Sample") իշարէթլի Րահնիւմալար կէօնտէ-
րիյօր ըզ: Պունը իւշ հաֆթա տէվամ էտէճէ-
յիզ: Պու նումունէ նուսխէլէրինի դապուլ է-
տէն տօսթլարըն Րահնիւմայը հէր հաֆթա օ-
գումազ արզու էտէրէք ապօնէ եազըլաճազլա-
րընը իմիտ էտիյօրըզ: Վէ էյէր քէնտիլէրին
օգումաղա վազթլարը եօք իսէ, քէնտի թա-
րաֆլարընտան մուհաճիր դարտաշլարմըզա
պիր Րահնիւմա սըփարըշ էտէճէքլէրինի մէմուլ
էտէր իզ: Րահնիւմանըն սէնէվի ապօնէ պէտէ-
լի Ամէրիկատաքիլէր իշիւն \$5.00 (պէշ տօլար)
վէ Մուհաճէրէթտէ օլան պիրատէրլէր իշիւն
\$3.00 (իւշ տօլար) տըր:

Սըփարըշը աթիտէքի էտրէսի եօլլայընըզ:

THE RAHNUMA

207 Lexington Ave.,

New York, N. Y.

Միւլէլիֆ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԻՒՆՏԵՐԻԺԱԹ

ՊէնՏ ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Գիլիսէլէրին իքքիսաուր

Կէտիկ Փաշա Գիլիսէսի

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Մեծ Պահիֆ Միւքալէալարը

Իւշիւննիւ երլտըզ, Տիմ

Միլիօնէր Միսիօնէր

Ալլահա Պրազ

Ս. ՍԷՐՏԱՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Իֆի Ուն

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Երլտըզլարտա էվօլիւսիօն

ՓՐՕՓ. Կ. ՏԱՂԼԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻ.—

Փրօֆ. Լէփսիւս

Թիւրք Ղազէթալարընտան

Սքամպօլ

Մուլսալիֆլէրին Սիւֆիւքիւ

Պիք Պիլմէնէ

Հայ Ֆազիր — Թահրա Պէյ

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—